



**ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**CENTRAL COMMITTEE UKRAINIAN
TRADE-UNION OF EDUCATION
AND SCIENCE EMPLOYEES**

**ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ
Профспілки працівників освіти і науки України
на 2021-2025 роки**

Схвалено постановою ІХ з'їзду
Профспілки працівників освіти і науки України
17 грудня 2020 року

Київ, 2020

Професійна спілка працівників освіти і науки України є найчисельнішим галузевим Всеукраїнським громадським об'єднанням працівників освіти і науки, здобувачів освіти, а також пенсіонерів з числа колишніх працівників з активною громадянською позицією, здатним конструктивно, наполегливо відстоювати свої трудові права, соціально-економічні інтереси, використовуючи різноманітні форми і методи роботи та визнаючи найбільш перспективним і конструктивним видом соціального партнерства переговорний процес та соціальний діалог.

Профспілка забезпечуватиме свою діяльність на принципах:
єдності, солідарності, незалежності, демократичності, відкритості, гласності, прозорості;
конструктивності та взаємодії з органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
добровільності та прийняття реальних зобов'язань;
взаємної поваги та пошуку компромісних рішень;
пріоритету узгоджувальних процедур;
обов'язковості дотримання досягнутих домовленостей;
відповідальності за виконання прийнятих зобов'язань.

Основні напрями діяльності Профспілки працівників освіти і науки України:

представництво трудових прав та соціально-економічних інтересів членів Профспілки;
захист трудових прав та соціально-економічних інтересів працівників закладів та установ освіти і науки, підвищення престижу педагогічної праці, професійного рівня педагогів;
здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю, правовий захист членів Профспілки;
захист соціально-економічних інтересів здобувачів вищої освіти та учнівської молоді;
захист у задоволенні соціально-культурних інтересів членів Профспілки, їхніх сімей;
розвиток співпраці з іншими профспілками, міжнародного співробітництва;
організаційне та фінансове зміцнення, інформаційне забезпечення;
сприяння отриманню якісної підготовки, розвитку закладів освіти.

Представництво трудових прав та соціально-економічних інтересів членів Профспілки буде забезпечуватися шляхом:

співпраці профспілкових органів з Верховною Радою України, народними депутатами України, Кабінетом Міністрів України, Міністерством освіти і науки України, іншими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на етапі розробки проектів нормативно-правових

актів, а також під час їх удосконалення та реалізації чинних норм;
взаємодії з Федерацією профспілок України, Спільним представницьким об'єднанням профспілок, їх членськими організаціями, іншими профспілками та їх об'єднаннями;
співпраці з Національною службою посередництва та примирення;
участі в роботі Національної тристоронньої соціально-економічної ради;
співпраці з Державною службою України з питань праці;
укладання Галузевої угоди, регіональних галузевих угод і колективних договорів, здійснення контролю за їх виконанням;
співпраці з керівниками закладів та установ освіти;
взаємодії з політичними партіями, громадськими рухами та об'єднаннями, діяльність яких не суперечить меті і завданням Профспілки;
Профспілка з урахуванням думки спілчан залишає за собою право проведення колективних дій протесту в рамках законодавства України.

Захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів Профспілки, підвищення престижу педагогічної праці, професійного рівня педагогів забезпечуватиметься шляхом:

недопущення звуження державних гарантій на здобуття освіти, закріплених статтею 53 Конституції України; рівня оплати праці педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів та установ освіти порівняно з передбаченими статтею 61 Закону України «Про освіту»; з оплати праці та робочого часу педагогічних працівників порівняно з нормами статті 24 Закону України «Про повну загальну середню освіту»; рівня посадових окладів наукових працівників, передбачених статтею 36 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

відстоювання реалізації законодавчих гарантій щодо фінансування освіти і науки в обсягах відповідно до норм статті 78 Закону України «Про освіту», статті 48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», статей 71 та 72 Закону України «Про вищу освіту»;

відстоювання обсягів освітньої субвенції, необхідних для оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти та її компоненти, що забезпечується педагогічними працівниками закладів професійно-технічної та передвищої освіти та інших субвенцій;

відстоювання обсягів додаткової дотації на покриття поточних витрат закладів загальної середньої освіти та оплати праці непедагогічного персоналу для забезпечення належних умов здобуття учнями якісної загальної середньої освіти, незалежно від місця їх проживання;

вжиття заходів для запровадження субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення витрат закладів освіти, пов'язаних з проведенням протиепідемічних заходів та недопущенням поширення коронавірусної хвороби, зокрема на підвищену оплату праці працівників та забезпечення належних умов праці і навчання;

вжиття заходів для запровадження обов'язкового державного страхування на випадок захворювання коронавірусною хворобою працівників закладів освіти;

відстоювання трудових прав педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших категорій працівників освіти, передбачених статтею 61 Закону України «Про освіту», а також Законами України «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Кодексом законів про працю України, «Про оплату праці»;

підвищення соціального статусу педагогічних, науково-педагогічних працівників, їх професійного рівня, як одного з головних чинників якості надання освітніх послуг, недопущення дискримінації працівників навчальних закладів та установ освіти за віковими та іншими ознаками;

відстоювання відновлення трудових прав педагогічних працівників, які отримують пенсію за віком, недопущення укладання з педагогічними працівниками пенсійного віку строкових трудових договорів;

сприяння поліпшенню якості кадрового потенціалу в закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти, реалізації в Україні рекомендацій ЮНЕСКО 1966 і 1997 років щодо статусу педагогічних працівників, викладачів вищої школи;

сприяння вирішенню проблем соціально-економічної та правової підтримки молодих спеціалістів, їх професійного становлення, зокрема надання адресної грошової допомоги випускникам закладів вищої освіти, які здобули освіту за напрямами і спеціальностями педагогічного профілю та уклали угоду про роботу в усіх закладах освіти;

вжиття заходів для реалізації запровадженого Урядом рішення про виплату педагогам, які мають стаж педагогічної роботи до 10 років, допомоги у десятикратному розмірі прожиткового мінімуму;

вжиття заходів для реалізації права педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників на періодичне підвищення кваліфікації, розширення її форм, збереження законодавчо встановленого порядку фінансування перепідготовки педагогічних кадрів за рахунок бюджетних видатків, забезпечення встановлених гарантій працівникам;

співпраці з органами управління освітою, керівниками закладів освіти з питань удосконалення механізмів атестації педагогічних працівників, дотримання принципу соціальної справедливості під час атестації;

сприяння добровільній сертифікації педагогічних працівників як одного з шляхів підвищення рівня кваліфікації та матеріального становища педагогічних працівників та недопущення заміни обов'язкової атестації педагогічних працівників сертифікацією;

продовження роботи щодо пільгового забезпечення педагогічних працівників сільської місцевості та селищ міського типу, а також пенсіонерів з їх числа, безоплатним користуванням житлом з опаленням та освітленням,

безоплатного підвезення сільських педагогів до місця роботи і додому;

співпраці з органами влади щодо визначення та реалізації шляхів забезпечення педагогічних, науково-педагогічних працівників доступним житлом, встановлення системи пільг і гарантій працівникам освіти щодо надання житла (іпотечне кредитування, пільгові кредити, безповоротні субсидії на будівництво та придбання житла);

продовження роботи, спрямованої на підвищення рівня пенсійного забезпечення педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників галузі освіти, осучаснення розміру раніше призначених пенсій з урахуванням середньої заробітної плати у галузях економіки за останні роки;

відстоювання встановлення розміру прожиткового мінімуму, як державного соціального стандарту, на рівні не нижче його реальної величини.

Здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю, правовий захист членів Профспілки забезпечуватиметься шляхом:

здійснення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства в закладах та установах освіти і науки та вжиття заходів для усунення виявлених порушень, зокрема в умовах проведення реформи децентралізації влади та оптимізації мережі закладів освіти;

забезпечення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства в закладах освіти у зв'язку з поширенням на території України гострої респіраторної інфекції, спричиненої коронавірусом COVID-19, із застосуванням дистанційних форм надання правової допомоги працівникам;

застосування практики представництва та захисту прав працівників галузі з питань трудового законодавства та оплати праці в національних судових установах усіх рівнів та в міжнародних судових інстанціях;

надання безоплатної правової допомоги членам Профспілки та представництво їх інтересів у судах, органах державної влади та місцевого самоврядування, сприяння використанню колективних трудових спорів як ефективного механізму захисту прав та інтересів працівників;

ініціювання створення спеціалізованих трудових судів європейського зразка за участі представників від профспілкової сторони з метою спрощення процедур вирішення трудових спорів і розширення можливостей для вирішення конфліктів із питань порушення трудового законодавства при розгляді індивідуальних спорів між працівником і роботодавцем;

вдосконалення законодавства для спрощення процедур вирішення спорів і розширення можливостей для вирішення конфліктів із питань порушення трудового законодавства та норм колективних договорів і угод у судовому порядку;

протидії порушенню трудового законодавства, обмеженню трудових прав та інтересів працівників освіти, гарантій щодо матеріального забезпечення;

забезпечення контролю за дотриманням у закладах та установах освіти законодавства з питань охорони праці, створенням безпечних і нешкідливих умов праці, належних виробничих і санітарно-побутових умов, безпечною експлуатацією будівель і споруд закладів та установ освіти;

відстоювання прав на забезпечення фінансування цільових профілактичних заходів з охорони праці у закладах та установах освіти;

відстоювання реалізації вимог статті 15 Закону України «Про охорону праці» щодо введення до штатного розпису закладів освіти з кількістю працівників 50 і більше осіб посади спеціаліста служби охорони праці, а також створення кабінетів охорони праці і безпеки життєдіяльності в закладах післядипломної педагогічної освіти.

Здійснення соціальної підтримки здобувачів вищої освіти та учнівської молоді забезпечуватиметься шляхом:

проведення роботи з відновлення попередньої редакції статті 62 Закону України «Про вищу освіту» щодо встановлення здобувачам освітніх ступенів вищої освіти мінімальної академічної та соціальної стипендій у розмірі не меншому, ніж розмір прожиткового мінімуму з розрахунку на одну особу на місяць;

продовження роботи щодо індексації стипендій;

сприяння дотриманню прав на забезпечення адресної соціальної підтримки студентів та учнів закладів професійно-технічної освіти з числа дітей-сиріт та дітей, які залишились без піклування батьків, з малозабезпечених сімей та інших категорій студентів та учнів, які потребують державної підтримки, а також забезпечення єдиним квитком відповідно до законодавства;

відстоювання права на створення належних житлових, соціально-побутових умов студентам, аспірантам, докторантам, учням закладів професійно-технічної освіти, забезпечення їх місцями в гуртожитках;

сприяння отриманню студентами та учнями, які проживають у гуртожитках закладів освіти, субсидій на відшкодування витрат за спожиті житлово-комунальні послуги;

реалізації прав на забезпечення пільговим проїздом залізничним, водним, автомобільним, міським (крім таксі), міжміським транспортом;

реалізації прав на користування об'єктами культури, фізкультури та спорту, передбачених Законом України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні»;

відстоювання прав студентів, які навчаються за державним замовленням, на отримання документів про вищу освіту державного зразка, що виготовлятимуться за рахунок коштів державного бюджету;

вирішення проблеми вторинної зайнятості студентів, їх працевлаштування та адаптації на ринку праці;

вжиття заходів для збереження та розвитку мережі спортивно-

оздоровчих баз, таборів, поліклінік, студентських клубів вищих навчальних закладів, інших об'єктів культури, фізкультури і спорту;

сприяння забезпеченню і реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність згідно з основними принципами Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», якісного навчання за програмами академічної мобільності, мовного та наукового стажування;

продовження роботи щодо реалізації норм Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти».

Захист соціально-культурних інтересів членів

Профспілки, а також їхніх сімей здійснюватиметься шляхом:

продовження роботи щодо забезпечення реалізації положень статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» щодо відрахування установами, закладами та організаціями освіти профспілковим організаціям коштів на проведення в трудових колективах культурно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи, забезпечення раціонального їх використання;

включення до Галузевої угоди, угод нижчого рівня і колективних договорів положень щодо державної підтримки та економічного стимулювання діяльності соціально-культурних об'єктів освітньої сфери;

вжиття заходів щодо збереження та зміцнення матеріально-технічної бази, недопущення закриття або перепрофілювання культурно-освітніх, фізкультурно-оздоровчих закладів системи освіти, розробки спільно з Міністерством освіти і науки України заходів, спрямованих на вдосконалення їх діяльності, забезпечення юридичного оформлення права на майно, що знаходиться у власності профспілкових організацій;

забезпечення можливості оздоровлення членів Профспілки та їх дітей в санаторно-курортних, оздоровчих, зокрема, в дитячих закладах оздоровлення і відпочинку за рахунок профспілкових коштів, залучення для цих цілей коштів роботодавців, місцевих бюджетів, спонсорів та благодійних організацій;

проведення творчих заходів, зокрема, фестивалів, конкурсів, оглядів художньої самодіяльності, спортивних змагань, спартакіад тощо та участь у заходах міжнародного рівня;

проведення галузевого огляду на кращу організацію оздоровлення та відпочинку дітей та участь у Всеукраїнському огляді роботи профспілок на кращу організацію оздоровлення і відпочинку дітей, який проводить

Федерація профспілок України;

ініціювання прийняття регіональних програм, спрямованих на забезпечення необхідних умов для відпочинку та організації дозвілля працівників освіти, студентської молоді, фінансову підтримку культурно-освітніх, фізкультурно-оздоровчих закладів, колективів художньої творчості та спортивних команд.

Розвиток співпраці з іншими профспілками, посилення міжнародного співробітництва здійснюватиметься шляхом:

поглиблення взаємодії з Інтернаціоналом освіти та Європейським комітетом профспілок освіти, у тому числі з використанням онлайн-інструментів, таких як відеоконференції та месенджери, для забезпечення інтеграції Профспілки в міжнародний освітянський профспілковий рух, посилення представництва та іміджу Профспілки на міжнародній арені, солідарної підтримки дій Профспілки з боку міжнародного товариства;

розвитку двосторонньої співпраці з профспілками освітян – членськими організаціями Ю та ЄКПО з метою вивчення досвіду роботи профспілок освітян інших країн, особливостей функціонування систем освіти та наслідки їх реформування в зарубіжних країнах для використання в роботі організаційних ланок Профспілки різних рівнів;

участі у заходах, у тому числі міжнародних, організованих Федерацією профспілок України;

забезпечення представництва і захисту інтересів членів Профспілки в міжнародних організаціях – Міжнародній організації праці (МОП), ЮНЕСКО, Міжнародному валютному фонді (МВФ) та забезпечення представництва у заходах, які проводять ці організації;

участі у міжнародних форумах, навчальних семінарах для отримання актуальної інформації про тенденції розвитку освіти за кордоном та міжнародного профспілкового руху;

налагодження та розвитку прямих зв'язків між профспілковими організаціями закладів освіти України і зарубіжних країн; організації навчання профспілкового активу за участю представників Інтернаціоналу освіти і Європейського комітету профспілок освіти та їх членських організацій; участі у міжнародних акціях солідарності щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів працівників галузі, підвищення їх соціального статусу.

Організаційне та фінансове зміцнення, інформаційне забезпечення здійснюватиметься шляхом:

зміцнення позитивного іміджу Профспілки, забезпечення на цій основі зростання мотивації профспілкового членства;

формування усвідомленого профспілкового членства, активізації зусиль щодо захисту своїх прав та інтересів;

розвитку демократичних засад у діяльності організаційних ланок, колегіальності та гласності, системи відкритого оцінювання діяльності виборних профспілкових органів і керівників профспілкових організацій усіх рівнів;

забезпечення внутрішньоспілкової дисципліни, підвищення результативності виконання рішень виборних профспілкових органів, дотримання статутних норм;

збереження цілісності та забезпечення єдності, солідарних дій організаційних ланок Профспілки;

використання сучасних технічних засобів та відповідного програмного забезпечення для підвищення ефективності обліку профспілкового членства, внутрішньої профспілкової статистики і навчання профспілкового активу;

зміцнення первинних профспілкових організацій як основи структурної побудови та діяльності Профспілки;

забезпечення нормативно-методичних, організаційних умов для здійснення реорганізації структури Профспілки в умовах реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади;

здійснення цілеспрямованої кадрової політики шляхом формування резерву профспілкових кадрів на всіх рівнях, гармонійного поєднання у виборних органах досвідчених і молодих працівників;

організація системи навчання профспілкового активу усіх рівнів, підвищення кваліфікації профспілкових працівників з використанням сучасних комунікаційних технологій та різних форм організації навчання (очної, дистанційної тощо);

вдосконалення системи морального і матеріального заохочення та стимулювання профспілкових працівників та активістів, підвищення ролі чинних та впровадження нових профспілкових нагород;

безумовного забезпечення дотримання профспілковими органами всіх рівнів статутних вимог щодо своєчасного і повного відрахування членських внесків та ефективного їх використання, активізації роботи Контрольно-ревізійної комісії Профспілки в цьому напрямі;

збереження, розвитку та ефективного використання власного майна і підвищення результативності діяльності створених за участю Профспілки підприємств;

розширення системи оперативного інформування виборних органів усіх рівнів та членів Профспілки шляхом використання сайту ЦК Профспілки та сайтів організаційних ланок, соціальних мереж, різних медійних платформ, соціальних месенджерів, чат-ботів;

використання можливостей Інтернет задля впровадження безпечних засобів передачі інформації та захисту електронних документів;

продовження співпраці з засобами масової інформації, друкованими та онлайн-виданнями, радіо, телебаченням;

підвищення рівня інформаційної культури, медійної та цифрової грамотності членів Профспілки.

Сприяння отриманню якісної підготовки, розвитку закладів освіти здійснюватиметься шляхом:

вжиття заходів щодо реалізації та захисту конституційного права громадян на освіту, забезпечення законодавчих гарантій підвищення інвестиційної привабливості системи освіти, зростання інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості;

ініціювання змін, спрямованих на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти в нових економічних і соціокультурних умовах;

удосконалення правових механізмів реалізації конституційного права громадян на рівний доступ до якісної освіти на всіх рівнях та створення умов для освіти впродовж життя;

удосконалення нормативно-правової бази освіти, що передбачає модернізацію системи перепідготовки, підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників;

сприяння підвищенню кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних та інших фахівців, досягненню високого рівня педагогічної освіти,

підтримання зусиль органів державної влади, роботодавців, громадських організацій, спрямованих на створення належних умов праці педагогічних, науково-педагогічних та інших працівників галузі, а також навчання здобувачів вищої освіти, учнів професійно-технічних навчальних закладів.